

Kamppailun jälkeen

(Suomennos ranskasta)

Istuen suuren aluksen keulassa, jollaisia Tonkinin alkuasukkaat käyttävät jokimatkoilla, katseli Pierre Villiers nuoren vaimonsa kera uneksivän silmäyksin muokkalaista rantamaista, joka vierei heidän silmänsä editse aluksen kuitaessa eteenpäin pitkin joen kirkasta vesipeiliä.

Siinä vasta kaunis pari. Nainen oli pieni ja vaalea, kultatukkainen ja "charmante" (ihastuttava) kuten ainoastaan pariisitart saattaa olla. Heidän avioliittonsa oli rakkausavioliitto ja he olivat olleet naimisissa tuskin vuottakaan. Sen sijaan että olisivat tehneet tavannukaisen hämmätkän, oli heidän täytyneet lähteä pitkälle matkalle Tonkiniin, jonne hallituksen määräys kutsui Pierren, joka kuului Ranskan siirtomaahallintoon.

Hetkestään epäilemättä oli Marcella seurannut puolisoaan Hanoliin saakka.

Nuoren parin onnettomuudeksi ahdistivat rannikkoameriisot, ja kuvernööri oli määrännyt Pierren viemään muutamia pikasanomaa ja pari rauhottavaa julistusta rannikkoväestölle.

Ei ollut muuta neuvoa kuin totella kuvernöörin käskyä. Pierren käydessä ahdistetuissa seuduissa piti Marcellan odottaa hänen paluutaan heidän pienessä sievässä talossaan Hanolissa.

Eräänä iltana sai hän sanoman, joka mitä ankarimmin järkytti häntä. Pierre oli sairastunut ilmastokuumeeseen ja makasi Phu-Longin asemalla. Sähkösanoman rivien välistä luki Marcelle paljon sellaistaikin, mistä hänen toverinsa ei puhunut. Hän näki hengessä kuumetta miehensä makaavan lavilla jossain Phu-Longin olikkatoisissa hölkeleissä vailla tarpeellista hoitoa ja huolenpitoa.

Luonnollisesti oli sairaan tila paljon huonompi kuin mitä hän tohti vaimolleen ilmaista. Hänen henkensä oli vaarassa ja ehkä saattaisi Marcella kadottaa hänet!

— Ei, ei, minä pelastan hänet! huudahti hän innostuksen hurmassa, joka luo sankaritarria.

Jo seuraavana päivän matkusti hän, huolimatta ympäristönsä arveluista ja rukouksista Phu-Longiin. Häntä eivät voineet pidättää matkan vaarat eivätkä vaivat, jotka hän oli unohtanut samassa silmänräpäyksessä kun hän astui siihen majaan, jossa Pierre taisteli kuoleman kanssa.

Kokonaisen kuukauden kesti Marcellan kamppailu viikatemihehen kanssa, jonka saaliin hän onnistui lopulta riistämään jälleen itselleen. Eräänä aamuna selitti aseman lääkäri, että Pierre oli päässyt kaikesta vaarasta. Hän sanoi Pierrelle:

— Teidän on kittäminen rouvaa siitä, että olette vielä joukossamme. Lääkäri ei olisi milloinkaan voinut aikaansaada sellaista ihmettä. Mutta niin pian kuin voimanne ovat palanneet takaisin, on teidän palattava Ranskaan. Sen ihanan, sinisen taivaan alla saa vaimonne päättävä työssä.

Niin pian kuin mahdollista olivat he jättäneet Phu-Longin ja lähteneet kotimatkalle "sampamalla", jota souti neljä alkuasukasta. Kevyt alus kiisi kuin muoli vettä pitkin, ja keulassa

oli tonkinilainen luotsi, joka tuon tuostakin lyhyellä huudalluksella ilmaisi suunnan, jota oli seurattava, jotta väistettäisiin bietasärkät, joita kohosi suuret joukot veden pinnan alla.

Kokonaan syventyneinä muistoihinsa ja tulevaisuudensuunnitelmiinsa eivät Pierre ja Marcella edes katsahaneetkaan Sahn-Changiin, Villiersin palvelijaan, joka oli järjestänyt jonkunmoisen teltan venheen keulan suojatakseen siten herrasväkeensä helteeltä, ja makasi nyt teltan suupuolella kuin uskollinen koira vartioiden heitä.

Äkkiä kuultiin luotsin viheltävän hiljaa, päästään samalla nenäänään: "Tahno!" (vasemmalle).

Soutajat tottelivat ja nuolent jätti alus joenväylän ja ajoi suoraan eräälle mahtavalle bietasärkälle, joka pisti esiin vedestä kymmenkunnan metrin päässä vasemmasta rannasta. Ankarasysäys oli herättänyt Pierren ja Marcellan heidän haaveistaan ja kun edellinen huomasi sampanin tarttuneen kiinni, antoi hän määräyksen hakata kaikkiin voimin, että päästäisiin jälleen väylälle.

Irvistäen kuin hyena vastasi luotsi hänen käskyysnsä ja samalla tuo petturi hyökkäisi häntä kohti kädessään pitkä kris (malajilainen tikari). Vaukakin äärimmilleen tyrmistyneenä odottamattomasta hyökkäyksestä koetti Pierre kuitenkin riistää mieheltä aseensa ja ankara taistelu alkoi. Europalainen oli kyllä voimakkaampi, mutta hän oli rauhan heikontama, ja päästien villin kirkunan pakotti tonkinilainen hänet polvilleen.

Pierre näki olevansa menettyä miestä, sillä Sahn-Chang oli joutunut taistelun sotajien kanssa, joita vastaan hän piti puoliaan pitkällä kalsteräisellä veitsellään.

Aasialaisen ase kohosi jo uhkaavana Pierrea kohti.

— Sinä olet kuoleva, sinä valkoinen perkele, huusi hän raastasti irvistäen, paljastaen elämliset hampaansa.

Pierre oli huomaavinaan, että taistelun viime vaiheessa oli joku siepannut revolverin hänen vyöstään, ja nyt kuului laukausta, joka melkein hipasi hänen poskeaan ja sattui tonkinilaista keskelle rintaa. Tämä teki äkillisen liikkeen ja syöksyi jokeen. Virta vei häntä nopeasti kappaleen matkaa ja sitten löi vesi yli hänen päänsä.

Pierre oli noussut ylös. Marcellalle seiso kalpeana, mutta silmät loistaen rohkeutta ja päättäväisyyttä aivan miehensä vieressä vielä savuava revolveri kädessään.

— Oletko haavottunut? kysyi hän tuskallisesti.

— Ei, en vähääkään, kiitos sinun!

— No, siinä tapauksessa voimme alkaa tehdä tilia toisten kanssa, sanoi hän karskasti.

Mutta soutajat eivät uskallaneet ryhtyä taisteluun. Kaikki neljä olivat hypänneet veteen ja uivat kohti vasenta rantaa, jonka mielenkorkuiseen ruohistoon he pian katosivat.

— Luojan kiitos, olemme pelastetut! sanoi Pierre. Marcella heittäisi hänen syliinsä ja puhkesi jännityksen lauetta, kiivaaseen itkuun. Mutta toinnuttuaan jälleen tasapainoon lausui hän:

— Hyvän aika, Pierre, miten suloinen on elää!

KIRJE SUOMESTA.

Eräs 62-vuotias työläisnummo kirjottaa Susovaaralta, Tohmojärven pitäjältä tyttäreilleen tässä maassa m. m. seuraavaa:

Kysytte, katuvatko porvarit työläisten murhia ja muita pahoja tekojaan. Ei, ne eivät kadu. Porvari ei kadu mitään. Hänellä on joka kylässä suojeluskuntia, joiden jäsenet saavat tehdä mitä hyvänsä. Kyllä oli elämä raskasta toissa talvena. Jokainen, joka uskalsi porvareita vastaan sanoa, vangittiin armotta. Kaikista punaisista he sanoivat: tuokin on yksi punikki, senkin saisi viedä vankilaan. Minut ja Arttu käskettiin pois saunasta, jossa asuimme aivan talviydamellä ja Arttu oli vielä silloin lavantaudissa. Mutta me — minä vanha ihminen ja hän heikko sairas, — olimme vaarallisia punikkeja, joita ei kannattanut ihmisiin kohdella niin, että olisi saanut edes saunassa asua. Kuumetta ja muut sairautta on ollut paljon. Kyllä kaikki elintarpeet ovat niin kalliita, ettei tiedä millä tässä elää. Kyllä on palkkатыöläisen elämä vaikeaa, mutta kylläpä rikkaat ja talolliset sen sijaan voivat hyvin. Ne nyt kokoavat kaikki keinoin ja säästävät tuhansia ijäseen. Kukaan, jolla on talopahanen, ei jää köyhäksi.

Kyllä se oli kauheaa se sisällissota. Tuhansia naisiakin oli viety Viipurissa saantakuopan reunalle ja ammuttu kuulariuksilla. Silminnäkijät kertovat, että se oli sanoinkuvaamattoman kauheaa.

Menihän täältä näitä porvareita rikkautta hankkimaan sinne Aunukaan matkalle ja moni heistä on tuonut sieltä suuria saaliita. Eräänkin talon isännän ja emännän varastoista oli löytynyt useiden kymmenien tuhansien markkojen edestä tavaraa, vaatepakkoja ja y. m. Kyllä sitä sanotaan, että punikit ne ryöväävät, mutta kyllä porvarin vertaista rosvoa ei ole olemassaakaan.

Näyttää tulevan hyvä sato, heinää, viljaa ja perunoita. Täytynee koettaa saada 200 mk. lainaksi, että saamme lehmän talveksi.

Käyhkän Fanny, joka oli Amerikassa, on täällä. Hänellä on mies, nimeltä Wesley, sieltä Amerikasta. Hän oli sisällissodan ajalla työväen johtaja ja hänen täytyi paeta. Jos porvarit olisivat saaneet hänet kiinni, olisivat ne hänetkin tappaneet.

YSTÄVÄNI MUISTOLLE.

Sinua ei ole enää olemassa. Uskottomalta se ensin tuntui, mutta lopuksi täytyi tyytyä kylmään totuuteen. Yksin jätit taivaanraon elämäntoverisi pienen peikoksi keralla, joka olisi kipeästi kaivannut äidin hellää hoitoa. Julma, säälimätön kohtalo ei nuorta onneasi säälinyt — ei säästännyt. Juuri kun kotinne oli tulemassa täydelliseksi rakkauden pikku pyhätoiseksi, ryösti kuolema sinut — kodin sydämen.

Vaikka olenkin kaukana kotisi ja hautasi tanhuvilta, näen kuitenkin henkeni silmillä selvääkin selvempään surun murtaman, murheen lyömän puolisoisi kulkevan alaspainunein päin ja raskain mielin. — Ei tuo unhoitusta työkään: Parahin vietin — kaltehin riitettiin. Näen pikku palloisen, Marttiä, joka nimensä sai jo kauan ennen syntymäänsä. Hän ei vielä tajua mitä ja kenen on kadottanut. — Näempä kotisikin, tuon äsken suloinen onnen pesän. Siellä puhuu jokainen esine sinusta — sinusta, joka vielä äsken siellä liikut hiljaa kun hyvä haltijatar ja jonka pehmeä käsi niin aistikkaasti kaikki järjesti pienimmästä suurimpaan asti. Sinun ihanteesi olivat jalet ja kaunni. Pyrinnoissasi sinä tähtäisit kauvas — kansojen uuteen aamuun — tulevaisuuden kirkkaaseen päivään. Työväenlaatetta harrastit suuren ylvyän sy-

Siskolle

Kirj. M. L.

Elon aamusi kirkkaana sarastaa, nuori sielusi toiveita luo. Ehkä lempe rinnassas hillostaa, ehkä vuotavi kaihjoen vuo.

Mutt' elosi vaikka sull' hymyää ja onnesi aurinko loistaa, varo kuitenkin elämän kareja, ne pian sun onnesi poistaa.

Varo unelmies' laineilla tuntuessa ne pian sun johtavi harhaan; varo toiveita suuria laatumasta, ne usein vain muiston tuo karkvaan.

dämesi koko voimalla ja harrastuksella. Tälle aatteelle tahdot uhrata, sen alttarille kortesi kantaa.

Paljon, paljon sinulla oli vielä ollut tehtäviä. Sinulla oli taito valaa lämpöä ja henkeä kun omakin povesi ympäristöösikin innostuksen tulta, uuhui virkeätä elämää ja lämmintä rakkautta kaikkea kaunista ja oikeata kohtaan. — Mutta sinulla oli niin kiire pois — ehkä halusit lepoon.

Olet kylmä — ijäksi poisal — Katkera on kaipaukseni. — Vieköön tuuli tervehdykseni viimeisen hiljaiselle hautakummulle. — Muistojeni lippaassa säilytän kuvan sinusta kuin kirkkaan, kalliin helmen. — K. M. Philadelphia, Pa., 20-9-19.

MILFORD, N. H.

Ompeluseura piti myyjäiset syysk. 13 p. josta oli tuloja \$60.39. Nätti raha näin pieneen yleisöön verraten, kun ottaa huomioon, että se sama pieni yleisö saa aina uhrata osaston kaikkia toimeenpanemissa iltamissa. Tavallisesti meidän ompeluseura on joka vuosi myyjäisten jälkeen nukkunut koko talven, keväällä herätäkseen toimimaan, vaan nyt se päätti olla hereillä ja seurata tätä mailman myllerrystä röhökseen ja kuullakseen kun 'ajan aallo' niin ankaraa, lyövä, ja myrsky kaikilla käy". Ja tätä kaikkea seurata päätettiin panna toimeen kahvikekkerit joka toinen torstai-iltana. Toivomme näihin kekereihin runsasta osanottoa. Siellä saa juoda kahvit kotitekoisten leivosten kera ja siellä saa esittää ohjelmaa, keskustella päivän tärkeimmistä asioista, leikkiä ja lopuksi pistetään tanssiksi. Näillä tuloilla ostetaan ompeluseuralle käsitettä ensi kesän myyjäisiin. Käsitöiden ostajaksi on valittu Valma Sale ja Saimi Hasu. Näiltä henkilöiltä saatto ottaa mitä käsitöitä haluatte.

Pieni huomautus niille osaston jäsenille jotka ovat niin amerikalaisuusneet, että eivät enää käy edes osaston toimeenpanemissa iltamissa, puuttamaan siitä että täyttävissä pieneissä määräässä niitä tehtäviä, joihin ovat lupautuneet ennen tätä amerikalaisuudesta. Tämän kirjottaja ja toivoo, että jättäisitte nuo kymppi-sentin elävtäkuvat ja kaikki porvarien humpuukit. Vai onko todellakin sosialistien toiminta mielestänne muuttunut niin ala-arvoiseksi, ettei sinne muka viitsi mennä, edes iltamatilaisuuksiin?

Sokerin puute on ollut kyläsamme taas pitkän aikaa. Nyt juuri kun olisi pitänyt ihmisten säilyttää hedelmiä talven varaksi, niin herrat ei olekaan antaneet sokeria, onhan sitä tänne tullut vähän päästä, vaan se on pantu parempiin suihin. Meikäläisille on annettu silloin tällöin yksi pauna ja onpa toisinaan pistetty kalsikin paunaa pussiin. Sopii tällä siten muistaa ruokansa ja kannuttaa hedelmänsä. — Kyllä todellakin sen työläisäidin kärsivällisyyttä koetellaan. — Lasten äiti.